

Vår saksbehandler
Hans Kr. Madsen, tlf. 33412610

Dokument dato
14.05.2009
Deres dato

Vår referanse
2009/2004/MAHA
Deres referanse

Arkivkode
324.1

Til adressat iht liste

Lederstøtte ved håndtering av skogbranner - sesongen 2009

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til brev av 03. april 2009 om innsats fra skogbrannhelikopter for sesongen 2009.

Bakgrunn

DSB innførte sommeren 2008 en obligatorisk lederstøtte til brannvesenet ved skogbranner, og dette tiltaket gjentas i 2009. Lederstøtteordningen gjennomføres for å sikre effektiv bruk av statens skogbrannhelikopter, og bidra til at kommunenes håndtering av store skogbranner styrkes.

DSB har i 2009 inngått avtale om lederstøtte ved skogbranner med Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS, Drammensregionens brannvesen IKS og Skien brannvesen. Samtlige brannbefal som deltar i ordningen er gjennom regionale skogbrannberedskapsprosjekter i Telemark, Buskerud og Hedmark godt rustet til å håndtere ledelse av skogbrannbekjempelse. Avtalen innebærer at det fra 01. mai og til 31. juli 2009, parallelt med innsats fra skogbrannhelikopter, innføres en særskilt lederstøtte der ett ledende brannbefal støtter den brannsjefen som har aksjonsansvaret ved en skogbrann. Kostnadene for denne støtten, som utøves av de nevnte tre brannvesen, dekkes av DSB.

Lederstøtteordningens innhold

Ansvar for å håndtere en skogbranninnsats vil alltid ligge til det brannvesenet som har skogbrannen i sitt ansvarsområde. Lederstøtteordningen endrer derfor ikke på ansvaret for å lede brannbekjempelsen.

Lederstøtteordningen skal bidra til at skogbrannhelikopter utnyttes effektivt, og den er obligatorisk for det brannvesenet som anmoder om bistand fra statens skogbrannhelikopter. Brannbefal med erfaring fra skogbrannhåndtering og -innsats inngår i lederstøtteordningen, og de skal i tillegg til å bidra til effektiv utnyttelse av skogbrannhelikopter, gi råd og bidra til at det brannvesenet som har håndteringsansvaret selv etablerer den nødvendige innsatsorganisasjonen som kreves for å kunne håndtere en skogbrann.

Overordnet målsetting med lederstøtteordningen er god og riktig samhandling mellom bakkestyrker og skogbrannhelikopter/-e, og at det iverksettes nødvendige tiltak så tidlig som mulig.

Varslingsprosedyre og oppfølging fra lederstøtteordningen

1. Når brannvesenet anmoder egen 110-sentral om å rekvirere skogbrannhelikopter fra Hovedredningssentralen for Sør-Norge (HRS-S), skal den regionale 110-sentralen umiddelbart varsle Hedmark 110-sentral på telefonnr. **62416541** (er nummeret opptatt kan også 62433220 benyttes) om pågående skogbrann.
2. Hedmark 110-sentral varsler det brannbefal som til enhver tid har ansvar for å følge opp med lederstøtte.

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap
Hovedkontor
Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Ramborgveien 9
3115 Tønsberg
E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00
Internett
dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Org.nr.
974 760 983
Hovedkontoradresse
Ramborgveien 9
3115 Tønsberg

3. Den brannsjefen som har ansvaret for å håndtere skogbrannen blir automatisk kontaktet av brannbefalet i lederstøtteordningen. Det etableres samtidig kontakt mellom lederstøtteordningen og skogbrannhelikopteret.
4. Den brannsjefen som har ansvaret for å håndtere skogbrannen, må kunne gi informasjon om hvor det brenner, hva som har skjedd innledningsvis og hvilke ressurser som er rekvirert. Brannsjefen må kunne beskrive skadeomfanget og potensialet for ytterligere skade.

DSB minner om at instruks for rekvirering og bruk av skogbrannhelikopter og annen informasjon om skogbrann ligger tilgjengelig på DSBs hjemmeside www.dsb.no/skogbrann. Brannvesenet er ansvarlig for å skaffe seg oversikt over situasjonen og etablere egen innsatsorganisasjon. Lederstøtteordningen kan også rådspørres uten at det rekvireres skogbrannhelikopter, og ordningen kontaktes da på samme måte via Hedmark 110-sentral. Vedlagt følger også revidert folder om bruk av skogbrannhelikopter. Folderen ligger også tilgjengelig på DSBs hjemmeside.

Samband

Alarmsentral brann øst AS (ABØ) i Moss har etablert et mobilt sambandskonsept (110-alfa) i den hensikt å styrke radiosambandet til brannvesenet i ABØs ansvarsområde under operasjoner i felt. Brannvesen utenfor ABØs ansvarsområde kan også anmode ABØ om bistand fra ABØ og 110-alfa. Etablering og drift av det mobile sambandskonseptet fra ABØ må da kostnadsdekkes av det brannvesen som ber om bistand.

Sivilforsvarets to-frekvente kanaler blir gjort tilgjengelige for brannvesenet og andre nød- og beredskapsetater gjennom Sivilforsvarsdistriktene. Sivilforsvarsdistriktene kan kontaktes med tanke på å inngå avtaler om bruk av kanalene, herunder etablering av nødvendige sambandsrutiner. Forvaltningsansvaret for og administrasjon av frekvensene ligger hos Sivilforsvaret og dette setter rammer for omfanget av tilgang og bruk.

På 1980- tallet ble Sikringsradioen etablert med tanke på sikring for skogbrukere. I de senere år er radioen også tatt i bruk andre brukergrupper med relevant virke i utmark. Det er ca 13 300 sikringsradioeiere, og Sikringsradioen AS som organiserer og drifter konseptet har informert DSB om at dette er en ressurs som brannvesenet kan gjøre seg nytte av. De enkelte brukerne av sikringsradioen har svært ofte lokalkunnskap om terreng og fremkomstmuligheter, de disponerer i tillegg annet utstyr som kan være verdifullt for skogbranninnsats, og de befinner seg ofte i områder der de kan bidra til rask inngripen. Mer informasjon om lokalradiolag og om sikringsradioen er tilgjengelig på www.sikringsradioen.no.

Forebyggende og foregripende tiltak

DSB understreker at i kommuner hvor det er fare for betydelig skade ved brann i skog og utmark, er det regelverkskrav til å organisere særskilte reservestyrker for innsats ved slike branner, jfr. Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen av 14. juni 2002, § 4-12 – Skogbrann. Styrkene skal øve minst en gang pr. år. Ansvar for å vurdere behovet for og etablere slike styrker tilligger kommunene. I tillegg minner DSB om at kommunene i situasjoner hvor brannrisikoen er vesentlig større enn normalt skal innføre høyere beredskap, skjerp vakthold, utplassere materiell og lignende, slik det fremgår av samme forskrifts § 4-11.

Skogbrannprognose for 48 timer ligger på følgende nettadresse: www.yr.no/spesialvarsel. Brannvesenet kan og bør kontakte Meteorologiske Institutt, værvarslingsavdelingen på Blindern, på tlf. 22 96 32 99 for lokale vindprognoser.

Viktig å merke seg:

- I perioder med stor skogbrannfare skal brannvesenet og kommunene holde seg oppdatert og følge meteorologiske prognoser løpende.
- Brannvesenet skal samarbeide med skogbruksmyndigheter, skogeiere og andre for å vurdere forebyggende tiltak og for å forberede skogbrannsløkkeinnsatser.
- Brannvesenet kan med grunnlag i brann- og eksplosjonsvernloven iverksette nødvendige forebyggende tiltak, inkludert driftsstans i skogbruket, stans av kantslått med mer. Slike pålegg bør gjøres i samråd med berørte aktører, som skogeiere, entreprenører og andre.
- Før pålegg fattes skal brannvesenet kontakte fylkesmannen, fordi det svært ofte er aktuelt å samordne tiltak og pålegg regionalt.

Tillegg som grunnlag for informasjon fra brannvesenet:

Følgende kan benyttes som informasjonsgrunnlag i perioder med fare for skogbranner:

- Det er et generelt forbud mot å tenne bål i eller i nærheten av skogsmark i perioden 15. april til 15. september. Et i utgangspunktet lite bål kan føre til skogbrann og få store konsekvenser.
- Skogbrannfaren er høy, pass på at du ikke forårsaker skogbrann. Det skal ikke mer til enn glør fra sigarettstumper eller bruk av engangsgrillere i naturen for å starte en skogbrann.
- I perioder med tørt og varmt vær skal du alltid oppføre deg slik at det ikke oppstår brann.

Hva gjør du hvis uhellet er ute og du som førstemann kommer til en skogbrann?

1. Varsle brannvesenet på nødnummer 110 om brannen. Fortell hvem du er, gi beskjed om hvordan du kan kontaktes. Tydelig stedsangivelse er viktig å gi, og møt gjerne brannvesenet for å vise vei fram til brannstedet.
2. Begynn slokkingsarbeidet med tilgjengelige ressurser. Brekk eller hogg et lite lauvtre på ca 2 meter og fjern kvister nedenfra til du sitter igjen med en dusk i toppen. Dette er et særdeles effektivt redskap hvis den brukes som en feiekost på brennende organisk materiale. Børst/fei flammene tilbake i brannområdet. Ikke slå, det har dårligere effekt og kan til og med gjøre vondt verre. Hagekanner og bøtter kan gjøre god nytte hvis vann er tilgjengelig. Du kan også bruke sand eller tepper for å forsøke å kvele flammene.
3. Bevar fatningen og fordel tilgjengelige ressurser på hver side av ildens flanker (sider eller kanter). Treng ilden ned som mot bunnen av en trekant til den er slokket.
4. Sørg for tilstrekkelig etterslokking og vakthold. Ved skogbrann kan det brenne i jordsmonn, trestubber, maurtuer, og annet, og ved litt vind vil ilden raskt flamme opp igjen. Vær derfor særlig oppmerksom om det er meldt om vind eller vindøkning.
5. Skogbrannsløkking er farlig arbeid. Vis største forsiktighet og kom deg ut av området før flammene omringer deg. Ta ikke sjanser!

Med hilsen

for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Avdeling for brann, redning og sivilforsvar

Trygve Bruun
avdelingsdirektør

Hans Kristian Madsen
avdelingsleder